

FARSTA STADSDELSFÖRVALTNING

AVDELNINGEN FÖR ÄLDRE
AVDELNINGEN FÖR VUXNA
AVDELNINGEN FÖR BARN OCH UNGDOM

TJÄNSTEUTLÅTANDE
DNR I.5.1-432/2012
SID 1 (3)
2012-08-17

Handläggare: Monika Lind

Telefon: 08-508 18 122

Till

Farsta stadsdelsnämnd

2012-09-27

Förslag till riktlinjer för lex Sarah

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen av förslaget till riktlinjer för lex Sarah
2. Omedelbar justering.

Steinunn Á Håkansson
stadsdelsdirektör

Eva Duwaldt
tf avdelningschef äldre

Per-Ove Mattsson
avdelningschef vuxna

Thomas Kultti
tf avdelningschef barn och ungdom

Sammanfattning

Äldrenämnden och socialnämnden har utarbetat ett förslag till riktlinjer för lex Sarah. Förslaget bygger på de nya bestämmelser i socialtjänstlagen som trädde i kraft den 1 juli 2011. Riktlinjerna ska gälla för alla berörda nämnder i staden.

Förvaltningen är positiv till att staden tar fram gemensamma riktlinjer för lex Sarah. Förslaget behöver förtydligas när det gäller möjligheten att delegera ansvar för åtgärder i verksamheten till annan än överordnad chef.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för äldre i samarbete med avdelningen för barn och unga och avdelningen för vuxna.

Bakgrund

Den 1 juli 2011 infördes nya bestämmelser för lex Sarah i socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Socialnämnden och äldre- och barnnämnden har gemensamt tagit fram ett förslag till riktlinjer för lex Sarah som ska gälla för alla berörda nämnder inom Stockholms stad.

Kommunstyrelsen har remitterat förslaget till Farsta stadsdelsnämnd för yttrande senast den 30 september.

Remissen i sammanfattning

Nya bestämmelser för lex Sarah

De nya bestämmelserna innebär bland annat att lex Sarah utvidgas till omfatta hela socialtjänsten. Tidigare har lex Sarah enbart gällt i verksamheter som vänder sig till äldre eller till personer med funktionsnedsättning. En annan nyhet är att personalen ska rapportera alla missförhållanden eller påtagliga risker för missförhållanden, utan att ta ställning till om de är allvarliga eller inte.

Riktlinjernas omfattning

Syftet med de föreslagna riktlinjerna är att alla nämnder inom Stockholms stad ska ha ett enhetligt arbetssätt. Förslaget omfattar följande delar.

- Rapportera missförhållanden och påtagliga risker för missförhållanden.
- Ta emot rapporter från anställda.
- Vidta omedelbara åtgärder.
- Utredning, dokumentation och beslut i lex Sarah-ärenden.
- Anmälan till Socialstyrelsen.
- Ta emot information från utförare hos annan nämnd eller enskild verksamhet.
- Ta fram nämndens specifika rutiner för lex Sarah.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen är positiv till att staden tar fram gemensamma riktlinjer för lex Sarah. Förslaget behöver dock förtydligas på några områden.

Rapporteringsskyldigheten

Ett vanligt tillvägagångssätt i de verksamheter som drivs av Farsta stadsdelsnämnd är att den person som uppmärksammar ett missförhållande vänder sig till sin enhetschef, som upprättar en rapport enligt lex Sarah. Förvaltningen instämmer i att det är en bättre lösning att rapporterna upprättas av den som uppmärksammar

missförhållandet och därefter skickas direkt till den person som nämnden har utsett till mottagare. Förvaltningen vill göra kommunstyrelsen uppmärksam på att antalet rapporter kan minska med förslaget, om inte särskilda informations- och utbildningsinsatser genomförs hos baspersonalen.

Lex Sarah-ansvar

I riktlinjerna läggs fast att varje nämnd ska utse någon eller några lex Sarah-ansvariga inom förvaltningen. Den eller de personerna får ett långtgående ansvar, som bland annat innehåller följande moment.

- Ta emot rapporter under alla de tidpunkter som en verksamhet pågår, det vill säga dygnet runt året om.
- Se till att åtgärder vidtas utan dröjsmål.
- Utredda missförhållandet.
- Utse andra personer som praktiskt ansvarar för att vidta omedelbara åtgärder.

Förvaltningen anser att lex Sarah-ansvaret måste förtydligas i riktlinjerna. Mandat att i strid med enhetschefens uppfattning vidta åtgärder i verksamheten kan bara ligga hos överordnad chef, alternativt hos tillsynsmyndigheten Socialstyrelsen. Endast överordnad chef kan avgöra vilka personer som praktiskt ska ansvara för att vidta åtgärder i en verksamhet. Även i ett ekonomiskt perspektiv är det orimligt att andra än chefer är tillgängliga på telefon dygnet runt.

Av riktlinjerna bör det därför framgå att varje nämnd i sin rutin och delegationsförteckning ska förtydliga var ansvaret för åtgärder i verksamheten ligger.

Lex Sarah-ansvarig ska enligt förslaget till riktlinjer vara en person som är ”opartisk och neutral i förhållande till verksamheten”. Förvaltningen efterfrågar ett förtydligande av vad det innebär, mot bakgrund av att många nämnder i dag har en organisation där beställar- och utförarenheter lyder under en gemensam avdelningschef.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Bilaga

Äldrenämndens och socialnämndens förslag till riktlinjer för lex Sarah